

اقتصاد محیط زیست

با تأکید بر آلودگی هوا

دکتر سید کمال صادقی

www.ketab.ir

انتشارات اکادمیک

اقتصاد محیط زیست

با تأکید بر آلودگی هوا

Environmental Economics: With Regard to Air Pollution

مؤلف دکتر سید کمال صادقی

طراح روی جلد مجید خرسند

ویراست / نوبت / سال چاپ، اول/اول/۱۳۹۷ - ۲۰۱۹

ناشر نشر زبان آکادمیک

قطع / صفحه وزیری / ۱۳۰

شابک 978-622-6475-07-5

قیمت ۳۰۰۰۰ تومان

ACADEMIC

انتشارات بین المللی آکادمیک

سرشناسه صادقی، سید کمال - ۳۰۰ Seyed Kamal Sadeghi

عنوان و نام پدیدآور اقتصاد محیط زیست، با تأکید بر آلودگی هوا - Environmental economics: with regard to air pollution

مؤلف سیدکمال صادقی.

مشخصات نشر تبریز، انتشارات زبان آکادمیک ۱۳۰۰.

مشخصات ظاهری ۱۳۰ص.

شابک 978-622-6475-07-5 تیراژ

وضعیت فهرست‌نویسی فیا

موضوع آلودگی -- جنبه‌های اقتصادی Pollution -- Economic aspects

موضوع هوا -- آلودگی -- جنبه‌های زیست محیطی Air -- Pollution -- Environmental aspects

موضوع ارزیابی اثرات زیست‌محیطی Environmental impact analysis

رده‌بندی کنگره ۱۳۹۸ ص ۲/۱۷ HCV9

رده‌بندی دیویی ۳۶۳/۷۳۸۷۴۶

شماره کتابشناسی ملی ۵۶۱۳۹۹۳

«حق چاپ برای ناشر محفوظ است. هیچ بخشی از کتاب به هیچ شکلی اعم از کپی یا اسکن، بدون اجازه ناشر، از جمله کتاب، لوح فشرده،

سایت اینترنتی یا مجلات، بدون اجازه کتبی از ناشر غیر قانونی بوده و موجب پیگرد قانونی است.»

نشانی مرکز پخش، تبریز، فلکه دانشگاه، برج بلور، انتشارات زبان آکادمیک.

تلفن: ۰۴۱۳۳۲۵۱۲۶۶ وبسایت: www.zabanac.com

فهرست

۷	پیش‌گفتار
۹	فصل اول
۱۱	کلیات
۱۱	۱-۱- مقدمه
۱۲	۱-۲- آلودگی محیط زیست
۱۵	۱-۳- آلودگی هوا
۱۸	۱-۴- نتایج توجه به اقتصاد محیط زیست
۱۹	۱-۵- مفاهیم و اصطلاحات اقتصادی در ارتباط با محیط زیست اقتصادی
۲۳	فصل دوم
۲۵	ارزیابی اقتصادی منابع طبیعی
۲۵	۲-۱- مقدمه
۲۵	۲-۲- ارزیابی کالاهای زیست‌محیطی
۲۶	۲-۳- ارزش اقتصادی منابع
۲۹	۲-۴- روشهای ارزیابی کالا و خدمات
۳۰	۲-۵- روشهای ارزیابی غیر بازار
۳۱	۲-۶- روشهای رجحان آشکار شده
۳۱	۲-۶-۱- روش هزینه سفر
۳۴	۲-۶-۱-۱- محدودیتهای روش هزینه سفر (TCM)
۳۷	۲-۶-۲- روشهای ارزش بازار یا هزینه
۳۷	۲-۶-۳-۱- شیوه ارزش بازار
۳۸	۲-۶-۳-۲- روش هزینه‌های جایگزینی
۳۸	۲-۶-۳-۳- روش منخارج محقق شده
۳۹	۲-۶-۴- روش انتقال سود (MTM)

۳۹	۲-۶-۴-۱-آزمون صحت روش انتقال سود.
۴۰	۲-۷-روشهای رجحان بیان شده
۴۰	۲-۷-۱-روش ارزیابی مشروط
۴۳	۲-۷-۱-۱-محدودیت‌های روش CVM
۴۳	۲-۷-۳-روشهای رجحان بیان شده غیر مستقیم
۴۴	۲-۷-۳-۱-رتبه بندی مشروط / درجه بندی مشروط
۴۵	۲-۷-۳-۲-مدل سازی انتخاب
۴۶	۲-۷-۳-۳-محدودیت‌های روش رجحان بیان شده SP غیر مستقیم
۴۷	۲-۸-مدل اضافی روش ارزیابی مشروط ((CVM
۴۷	۲-۹-تاریخ روش ارزیابی مشروط
۵۰	۲-۱۰-تکنیک‌های ارزیابی غیر بازاری در تصاویر
۵۱	۲-۱۱-روش واکنش حساسیت (واکنش-ڈز)
۵۳	۲-۱۲-معیارهای انتخاب مدل ارزیابی
۵۷	فصل سوم
۵۹	ارزیابی مشروط
۵۹	۳-۱-مقدمه
۵۹	۳-۲-ارزیابی مشروط (CVM)
۵۹	۳-۳-مراحل انجام روش ارزیابی مشروط
۶۶	۳-۴-خطای اندازه گیری و اعتماد روشهای ارزیابی مشروط (CVM)
۶۸	۳-۵-اعتبار مدل روشهای ارزیابی مشروط (CVM)
۶۹	۱-اعتبار مفهومی (یا اعتبار محتوا و مندرجات)
۷۰	۲-اعتبار ساختاری
۷۱	۳-اعتبار ملاکی یا میزان
۷۲	۴-اعتبار پیشگویی و اعتبار مقارب.
۷۳	۳-۶-تورش یا اربب

۷۷	۳-۶-۱- راهکارهای عملی برای کاهش ارب
۷۷	۳-۷- مقایسه نظرات اقتصاددانان و روان شناسان در مورد اعتبار شاخص ها
۷۸	۳-۸- معیارهای انتخاب مدل ارزیابی مشروط
۷۹	۳-۹- مقایسه روش CVM با سایر روش ها
۸۱	فصل چهارم
۸۳	قیمت گذاری هدانیک
۸۳	۴-۱- مقدمه
۸۳	۴-۲- روش قیمت گذاری هدانیک
۸۷	۴-۳- محدودیت های روش قیمت گذاری هدانیک (HPM)
۸۸	۴-۴- مدل ریاضی قیمت هدانیک
۹۰	۴-۵- مدل هدانیک برای مسکن کیفیت هوا
۹۲	۴-۶- تخمین توابع قیمت هدانیک
۹۳	۴-۷- روشهای پارامتریک مدل هدانیک
۹۶	۴-۸- تصریح مدلها و انتخاب فرم تابعی مدل قیمت هدانیک
۹۷	۴-۹- مراحل انجام مدل هدانیک
۹۸	۴-۱۰- تابع بهای ضمنی نهایی (حاشیه ای)
۱۰۰	۴-۱۱- تخمین ضرایب مدل قیمت گذاری هدانیک برای آلودگی هوا
۱۰۱	۴-۱۲- ویژگیهای مطالعه اماکن مسکونی
۱۰۴	فصل پنجم
۱۰۷	واکنش - دز
۱۰۷	۵-۱- مقدمه
۱۰۷	۵-۲- روش واکنش - دز
۱۱۲	۵-۴- تشریح هندسی روش واکنش - دز
	۵-۵- فرم ریاضی روش اندازه گیری اثر آلودگی هوا بر بهداشت و بیماریهای انسانی (روش واکنش-دز)
۱۱۳	

۱۱۶

۵-۶- هزینه‌های ناشی از بیماریها

۱۱۸

۵-۷- تصریح مدلها و انتخاب فرم تابعی واکنش - دز

۱۲۱

منابع و مأخذ

www.ketab.ir

پیش‌گفتار

حفظ محیط زیست و منابع آن، لازمه حیات و ادامه رشد جوامع بشری است. فعالیتهای صنعتی همانند دیگر عملکردهای بشری، پیامدهای مثبت و منفی دربرداشته است. فراهم ساختن امکانات فراوان برای ارتقاء کیفیت سطح زندگی انسانها، از منافع صنعتی شدن محسوب می‌شود ولی تغییر در تعادل طبیعی محیط زیست، تولید انواع پسماندها، مواد زائد و رها ساختن آنها در طبیعت، از پیامدهای منفی صنعتی شدن به شمار می‌آیند. آلودگی هوا به واسطه فعالیتهای تولیدی، سلام آلاینده محیط زیست و ترافیک سنگین ناشی از تردد خودروها در شهرهای صنعتی به مشکل اقتصادی و اجتماعی تبدیل شده است که باعث آسیب رساندن به سلامتی موجودات زنده و از بین رفتن مطبوعیت محیط زیست و منابع اقتصادی آن گشته است.

معضلات جهانی محیط زیست و آلودگی‌های گوناگون، تنها به استفاده از منابع و تولید آلاینده‌ها نیست، بلکه عدم تعادل میان روند روز افزون مصرف و کاهش سریع ظرفیت منابع طبیعی و ناسازگاری میان نوع و میزان پسماندها و آلاینده‌های تولید شد با گنجشایش و توان خود پالایی محیط پذیرنده آن، باعث شده که کره زمین و حیات بشر در معرض تهدید قرارگیرد. این مسئله، سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان را وادار کرده است تا در پی راه چاره‌ای برای برقراری سازگاری بین طرحهای توسعه صنعتی و اصول حفاظت از محیط زیست باشند. در حال حاضر، یکی از راهکارهای عملی این موضوع، برقراری آن چیزی است که در ادبیات اقتصادی، «توسعه پایدار» نام گرفته است. شناسایی پیامدهای گوناگون

فعالیت‌های صنعتی و ابعاد آلودگی محیط زیست، از اهداف توسعه پایدار و صنعت سالم است.

بررسی اثرات اقتصادی آلودگی محیط زیست کلانشهرها که جمعیت زیادی در آنها ساکن هستند از اولویتهای پژوهشی اقتصاد توسعه به شمار می‌آید. نتایج پژوهشها می‌تواند ضمن افزایش آگاهی عمومی مربوط به خطرات زیانبار ناشی از تخریب محیط زیست، مسئولین محیط زیست کشور را از جنبه‌های فیزیکی مسئله به جنبه‌های اقتصادی آن معطوف نماید تا از جهه بیشتری در پروژه‌های کنترل و کاهش آلودگی محیط زیست هزینه نمایند. اهمیت مناسب فوق از یک طرف، و پایین بودن سطح نوشتارات زیست محیطی در کشورهای در حال توسعه از سمت دیگر، باعث شد نویسنده با تحریر کتاب فوق، به همراه محققین دیگر با انجام مطالعات زیست محیطی در مناطق شهری و روستایی گوشه‌ای از این رسالت عظیم را به انجام رسانند.

سید کمال صادقی